

NEMZETKÖZI MIGRÁCIÓ

FÖLDRAJZ ALAPSZAK
(NAPPALI MUNKAREND)

TANTÁRGYI KOMMUNIKÁCIÓS DOSSZIÉ

MISKOLCI EGYETEM
MŰSZAKI FÖLDTUDOMÁNYI KAR
FÖLDRAJZ-GEOINFORMATIKA INTÉZET

Miskolc, 2018

TARTALOMJEGYZÉK

1. Tantárgyleírás
2. Részletes tematika
3. Gyakorlati feladatok

1. Tantárgyleírás

Tantárgy neve: Választható MFBFO3BKV Nemzetközi migráció	Tantárgy kódja: MFKST6308
Tárgyfelelős: Sansumné Dr. Molnár Judit, c. egyetemi docens	Tárgyfelelős tanszék/intézet: Földrajz-Geoinformatika Intézet
Javasolt félév: 3.	Tantárgyelem: választható
Óraszám/hét (ea+gyak): 0+2	Előfeltételek: nincs
Kreditpont: 2	Számonkérés módja (a/gy/v): gyakorlati jegy
Tagozat: nappali	
Tantárgy feladata és célja: <p>Napjainkban egyre nagyobb figyelmet kap a nemzetközi migráció kutatása és az ahhoz kapcsolódó témák vizsgálata. Sajnos a Népeség és településföldrajz c. tárgy keretében ezeknek a kérdéseknek az oktatására már nincs lehetőség. Ezzel a választható tárggyal ezt a hiányt igyekszünk pótolni. Célunk, hogy megismertessük a hallgatókkal a legújabb nemzetközi migrációs elméleteket mind a nemzetközi vándorlás és mind a bevándorlók beilleszkedéséhez kapcsolódóan, közelebbről tanulmányozzuk az Európai Unió bevándorlási politikáját és megnézzük azt is, hogy a nemzetközi vándorlás főbb elemeire (be és kivándorlási helyek, vándorlók, határok) milyen hatással van ez a folyamat, valamint milyen veszélyeket, előnyöket és hátrányokat jelenthetnek ezek a társadalmak számára. Továbbá célunk az, hogy bemutassuk, hogy a kutatók a téma vizsgálatakor milyen módszertani eszközökkel dolgozhatnak.</p>	
Fejlesztendő kompetenciák:	
tudás: Ismeri az általános földrajzi diszciplínák alapvető összefüggéseit természet-, társadalom-, valamint részben regionális földrajzi területen. Ismeri a geográfia alapvető módszereit a természet- és társadalomföldrajz fő szakterületein. Ismeri a földrajzi gondolkodás alapvető jellegzetességeit, a geográfiai elemzés követelményeit. Ismeri a logikus földrajzi állítások megfogalmazásának feltételeit, és az azokból levonható következtetések korlátait. Ismeri a természet- és társadalomföldrajz témakörébe tartozó adatgyűjtési, adatrögzítési, és adatfeldolgozási módszereket.	
képesség: Képes a geográfia alapvető módszereinek a természet- és társadalomföldrajz fő szakterületein való alkalmazására. Képes az általános földrajzi diszciplínák alapvető összefüggéseit természet-, társadalom-, valamint részben regionális földrajzi területen meglévő összefüggések átlátására. Képes logikus földrajzi állítások megfogalmazására, azok feltételeinek és az azokból levonható következtetések pontos megadásával. Képes alapvető természet- és társadalomtudományi ismeretei alapján a rokon- és társtudományok térreleváns eredményeinek értelmezésére. Képes a rutin szakmai problémákat felismerni, azok elméleti és gyakorlati megoldásához az elérhető könyvtári és elektronikus szakirodalmat feldolgozni, azt ott elérhető módszereket alkalmazni. Képes a földrajzi problémák felismerésére, megfogalmazására.	
attitűd: Törekszik a földrajztudományi elméletek, paradigmák, elvek minél teljesebb megismerésére. Együttműködő, kapcsolatteremtő attitűd jellemzi, a kommunikációs problémamegoldást részesíti előnyben. Nyitott a szakmai eszmecserére, a szakmai együttműködésre, törekszik arra, hogy feladatainak megoldása a munkatársak véleményének megismerésével, lehetőség szerint együttműködésben történjen. Képes tudásának gyarapítására és tanulmányainak magasabb szinten történő folytatására.	
autonómia és felelősség: Alapvető elméleti és alkalmazott földrajzi és releváns környezettudományi szakmai kérdésekben önállóan, források felhasználásával hoz döntéseket. Elvégzett szakmai munkájáért felelősséget vállal. Tisztában van a földrajzi tudományos kijelentések értékével, azok alkalmazhatóságával, korlátaival.	

A geográfiai elemzések eredményeiből következő önálló döntéseket hoz meg.

Tantárgy tematikus leírása:

1. A félévi feladatok ismertetése, bevezetés.
2. A vándorlásról tanultak átisméltése (A földrajzi mobilitás fogalma, a vándorlás elemei, a vándorlási modellek, a nemzetközi vándorlás). A migráció alaptézisei
3. Nemzetközi vándorlási teóriák. Migrációkutatás.
4. A migráció szabályozása. Az Európai Unió bevándorlási politikája
5. Az interjú elkészítéséhez szükséges módszertan megismerése, az interjú kérdéseinek áttekintése.
6. A kibocsájtó országok jellemzői.
7. A befogadó országok jellemzői.
8. A bevándorlók. A migráció lélektana. A bevándorlók beilleszkedési modelljei.
9. Az elkészített félig strukturált interjúk feldolgozásának alapelvei és kategóriái.
10. Külföldiek társadalmi beilleszkedése Magyarországon. Kiselőadások megtartása.
11. A nemzetközi vándorlás és a bevándorlás kutatásának módszertani kérdései, egy kutatás példáján.
12. Kiselőadások megtartása.
13. Beadandó dolgozatok elkészítése, kiselőadások megtartása.
14. Gyakorlati jegy pótlása.

Félévközi számonkérés módja:

A tárgy, mint gyakorlat szerepel a tanrendben, ezért a maximális hiányzás 3 alkalom lehet. Gyakorlati óra keretében történő közös munka, ahol a hallgatóknak képesnek kell lenniük, logikus földrajzi állítások megfogalmazására, azok feltételeinek és az azokból levonható következtetések pontos megadásával.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele:

Készítsen egy 5-10 oldalas (Times New Roman 12 betűméret, másfeles sorköz, 2,5 cm-es margók) dolgozatot a tárgyalat témakörök egyikéből. A tanulmányhoz kérem, hogy legalább 5 nem internetes forrást használjon fel, ebből legalább egy darab legyen idegen nyelvű (elsősorban angol, de nem kizárólagosan). Támaszkodjon elérhető statisztikákra. A kiselőadás esetében válasszon ki egy célországot és mutassa be a migráció jellemzőit, keresse az adott országok elérhető statisztikai adatait, és ezek segítségével mutasson be összefüggéseket, folyamatokat. Készítsen interjút és dolgozza is fel. A gyakorlati jegy 60%-ban a dolgozat+interjú, 40%-ban a bemutatott saját kutatás (kiselőadás) értékeléséből adódik. Figyelembe vesszük, hogy a hallgató képes legyen az alapvető természet- és társadalomtudományi ismeretei alapján a rokon- és társtudományok térreleváns eredményeinek értelmezésére.

Értékelés:

100–85% jeles; 84–75% jó; 74–63% közepes; 62–51% elégséges; 50–0%: elégtelen.

Kötelező irodalom:

Kovács Z. 2002. Néesség- és településföldrajz, ELTE Eötvös, Budapest, 239p

Rédei Mária. 2007. Mozgásban a világ. A nemzetközi migráció földrajza, ELTE, EÖTVÖS kiadó, Budapest, 566 p.

Hautzinger Z.-Hegedűs J. –Kelnner Z. 2014: A migráció elmélete. Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest. 106 p.

Castles, S.- Miller, M. J. (2009), The Age of migration. International Population Movements in the Modern World. Fourth Edition, The Guilford Press New York London, 369 p.

Ajánlott irodalom:

Portes, A. –Rumbaut, R. 2006: Immigrant America (3rd edition). University of California Press. 300 p.

Zelinsky, W. and Lee, B. A. (1998), Heterolocalism: An Alternative Model of the

Sociospatial Behaviour of Immigrant Ethnic Communities. (in) International Journal of Population Geography 4. pp 281-298.

KSH:

http://portal.ksh.hu/portal/page?_pageid=37,115776&_dad=portal&_schema=PORTAL

CIA The World Factbook: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/>

2. Részletes tematika

Dátum	Gyakorlat
2018.09.14.	A félévi feladatok ismertetése, bevezetés, a nemzetközi migráció alapvető jellemzői.
2018.09.21.	A vándorlásról tanultak átisméltése (A földrajzi mobilitás fogalma, a vándorlás elemei, a vándorlási modellek, a nemzetközi vándorlás). A migráció alaptézisei
2018.09.28.	Nemzetközi vándorlási teóriák. Migrációkutatás.
2018.10.05.	Az interjú elkészítéséhez szükséges módszertan megismerése, az interjú kérdéseinek áttekintése.
2018.10.12.	A migráció szabályozása. Az Európai Unió bevándorlási politikája
2018.10.19.	Általános földrajzi gyakorlat, terep
2018. 10.26.	A kibocsájtó országok jellemzői.
2018.11.02.	Munkaszüneti nap. Oktatási szünet.
2018.11.09.	<i>Országos földrajzi konferencia.</i>
2018.11.16.	A befogadó országok jellemző.
2018.11.23.	A bevándorlók. A migráció lélektana. A bevándorlók beilleszkedési modelljei.
2018.11.30.	Az elkészített félig strukturált interjúk feldolgozásának alapelvei és kategóriái. A nemzetközi vándorlás és a bevándorlás kutatásának módszertani kérdései, egy kutatás példáján.
2018.12.07.	Külföldiek társadalmi beilleszkedése Magyarországon. Kiselőadások megtartása.
2018.12.12.	Beadandó dolgozatok elkészítése, kiselőadások megtartása. Gyakorlati jegy pótlása.

3. Gyakorlati feladatok

A félév során két gyakorlati feladatot kell teljesíteni, aminek a teljesítése az aláírás feltétele, eredményes teljesítése pedig a gyakorlati jegyet határozza meg.

1. feladat: A megadott interjúminta alapján készítsen egy mobilitásban/migrációban résztvevő alannal félig strukturált interjút, a gyakorlati óra keretében a megadott szempontok alapján elemezzük, a részletes leírást és összegzést írásban végezze el a közös minta alapján.

2. feladat: A migrációval kapcsolatos fogalmak és folyamatok megismerését követően válasszon ki egy minta országot a Világ bármelyik részéről. Az adott ország esetében mutassa be a migrációs folyamatok időbeni és térbeli alakulását, határozza meg az előnyöket és hátrányokat az adott országra vonatkozóan két szempontból: befogadó országgént és kibocsátó országgént. Az előadások időtartama max. 15 perc, ezt követően a felmerülő kérdések megválaszolására még 5 perc áll rendelkezésre. A kiselőadás elkészítéséhez kiválasztott ország esetében a főbb migrációs folyamatokról készítsen részletes (térképekkel és statisztikai adatokkal/táblázatokkal) kibővített elemzést, figyelembe véve a gyakorlati órákon megbeszélte és tárgyalt témaköröket. A beadandó dolgozat max. 10 oldalas legyen és tartalmazza a kiselőadás során bemutatott tematikát. A dolgozat beadását követően bármilyen komolyabb formai, vagy szakmai hiba esetén egyszeri visszaadásra kerül sor, azt követően a dolgozat már többször nem javítható.